Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój
Rzeczpospolita Polska
INFOdoradca+
Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+

INFORMACJA O ZAWODZIE

Homeopata

(323005)

Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii

Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Homeopata

(323005)

Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Homeopata (323005)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [286]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce (źródło): https://pixabay.com/pl/photos/globuli-homeopatia-naturalnej-3163134 [dostęp: 31.10.2018].

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU ... 3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności) ... 3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu ... 3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD ... 3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący ... 3
2. OPIS ZAWODU ... 4
2.1. Synteza zawodu ... 4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania ... 4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy) ... 5
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne ... 6
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie ... 7
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji ... 8
2.7. Zawody pokrewne ... 8
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE ... 9
3.1. Zadania zawodowe ... 9
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Dokonywanie oceny stanu zdrowia pacjenta i ustalanie diagnozy ... 9
3.3. Kompetencja zawodowaKz2: Prowadzenie terapii lekami homeopatycznymi i profilaktyki zdrowotnej ... 10
3.4. Kompetencje społeczne ... 10
3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu ... 11
3.6. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji ... 11
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO ... 12
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie ... 12
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu ... 13
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów ... 14
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie ... 14
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO) ... 15
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE ... 15
7. SŁOWNIK POJĘĆ ... 17
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze) ... 17
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe) ... 19

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Homeopata 323005

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Nie występują nazwy zwyczajowe zawodu.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie:

- 2230 Traditional and complementary medicine professionals.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja Q – opieka zdrowotna i pomoc społeczna.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz źródeł internetowych,
- wyników badań i analiz prowadzonych w projekcie PO KL (2011–2013) „Rozwijanie zbioru krajowych standardów kompetencji zawodowych wymaganych przez pracodawców”,
- analizy opis zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Wortalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspercki:

- Anna Kaczorowska – PBS sp. z o.o., Sopot.
- Dorota Polkowska – Apteka Alopatyczno-Homeopatyczna Natura, Gdańsk.
- Magdalena Szymczuk – PBS sp. z o.o., Sopot.
- Marta Danuta Wysocka – Gospodarstwo Rolne Marta Wysocka, Wola Michowa.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Małgorzata Domańska-Plichta – PBS sp. z o.o., Sopot.
- Magdalena Jackman – PBS sp. z o.o., Sopot.
- Ryszard Pieńkowski – PBS sp. z o.o., Sopot.
- Sebastian Stefański – PBS sp. z o.o., Sopot.
- Daria Świsulska – PBS sp. z o.o., Sopot.
- Krzysztof Symela – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Recenzenci:

- Janusz Biskup – Gabinet masażu i rehabilitacji, Radom.
- Mirosława Krasodomska-Krzemińska – Ekspert niezależny, Sopot.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Elżbieta Kędzierska – Cech Naturopatów i Hipnotyzerów, Adamowizna.
- Cyprian Toruński – Cech Rzemiosł Różnych Sekcja Radiestezji i Bioenergoterapii, Łódź.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2018 r.

WAŻNE:
W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Homeopata wykonuje pracę zaliczaną do tzw. medycyny alternatywnej. Po przeprowadzeniu wywiadu z pacjentem, rozpoznaniu i analizie przyczyn dolegliwości oraz jej objawów dąży do poprawy stanu zdrowia pacjenta za pomocą terapii z wykorzystaniem preparatów homeopatycznych, antyhomotoksycznych oraz metod informoterapii.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Homeopata praktykuje niekonwencjonalne i komplementarne metody terapii. Używając homeopatycznych produktów leczniczych, leków homeopatycznych[9] i antyhomotoksycznych[8] w dawkach homeopatycznych dąży do poprawy stanu zdrowia pacjenta lub jego całkowitego wyzdrowienia oraz uzyskania równowagi organizmu i poprawy odporności.

Homeopata w swojej pracy:
- stosuje preparaty homeopatyczne i leki homeopatyczne niepowodujące skutków ubocznych terapii, a zmniejszające skutki uboczne leczenia lekami konwencjonalnymi,
- prowadzi terapię wspomagającą w stanie ostrym, przewlekłym i paliatywnym[7],
- ponosi odpowiedzialność zawodową za stosowaną przez siebie terapię,
- stosuje holistyczne podejście do pacjenta[5],
- musi dokładać wszelkich starań, aby zapobiegać zakażeniu pacjenta i siebie chorobami zakaźnymi[2],
- prowadzi edukację prozdrowotną i może współpracować z innymi terapeutami prowadzącymi niekonwencjonalne leczenie (na przykład: akupunktura, ziołolecznictwo, bioenergoterapia, informoterapia, dietetyka),
- jeżeli jest lekarzem weterynarii lub naturopatą po kursie homeopatii weterynaryjnej, wówczas może leczyć zwierzęta.

Homeopata prowadzi dokumentację historii choroby pacjenta i zobowiązany jest do zachowania tajemnicy medycznej.

Sposoby wykonywania pracy

Homeopata wykonuje swoją pracę polegającą na:
- po dokładnym wywiadzie terapeutycznym, badaniu (pomiarze tętna, oddechów, temperatury ciała, oglądaniu skóry i błon śluzowych, osłuchiwaniu, opukiwaniu, omacywaniu, badaniu za pomocą narzędzi informoterapeutycznych i radiestezji zdrowotnej) oraz po wykonaniu (jeśli zachodzi taka potrzeba) badań dodatkowych laboratoryjnych lub obrazowych (USG[14], RTG[11], TK[13], RMI[10]) lub po konsultacjach z lekarzem specjalistą, stawia ocenę stanu pacjenta (diagnozę), po której przystępuje do ustalenia terapii z wykurzaniem preparatów i leków homeopatycznymi,

- po dobraniu odpowiedniego rodzaju preparatów i leków homeopatycznych oraz ustalaniu ich dawki, drogi podania i odstępy pomiędzy podawaniem określonych środków,
- monitorowaniu w trakcie trwania terapii stanu zdrowia pacjenta podczas wizyt kontrolnych i jeśli jest taka potrzeba zmienianiu preparatów i leków homeopatycznych, dawkowania, odstępów pomiędzy podaniami lub drogi podania.

Homeopatia jest terapią opierającą na informoterapii[6], więc niekoniecznie są potrzebne szczegółowe badania medyczne, które mogą być jedynie pomocą do analizy stanu pacjenta i dobrania dawek preparatów homeopatycznych.

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2 i 3.3. Kompetencje zawodowe.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Miejscem pracy **homeopaty** jest gabinet lub miejsce pobytu pacjenta w ramach wizyt domowych.

Gabinet homeopaty urządzony jest zgodnie z wymaganiami prawnymi, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą. W związku z tym gabinety homeopatyczne powinny posiadać:

- udogodnienia dla osób niepełnosprawnych,
- gładkie, zmywalne ściany i podłogi w jasnym kolorze,
- dobre źródło światła słonecznego oraz sztucznego,
- drzwi zapewniające pacjentom możliwość dyskretnej rozmowy z homeopatą,
- kartoteki pacjentów w formie papierowej usytuowane w taki sposób, aby osoby niepożądane nie miały do nich dostępu.

Miejsce pracy homeopaty winno być wolne od stref geopatycznych, co ma pozytywny wpływ na jakość i skuteczność preparatów homeopatycznych.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Podstawowe narzędzia pracy **homeopaty** to m.in.:

- termometr,
- stetoskop[12].

Ponadto w swojej pracy homeopata:

- jeżeli jest lekarzem może wykorzystywać urządzenie do diagnostyki obrazowej[4] USG oraz EKG,
- jeżeli jest radiestetą czy naturopatą może wykorzystywać do diagnostyki wahadła radiestezyjne i posługiwać się radiestezyjnymi technikami diagnozy i doboru preparatów homeopatycznych,
- jeżeli jest lekarzem weterynarii musi posiadać również stół do badań zwierząt, lampę bezcieniową, sprzęt do sterylizacji narzędzi,
- jeśli jest informoterapeutą (ukończył kurs w tym zakresie) może posługiwać się urządzeniami z zakresu informoterapii (medycyny informacyjnej),
- używa komputera, w którym śledzi aktualne publikacje z zakresu medycyny i homeopatii, może posiadać programy do archiwizacji danych pacjentów, ich leczenia, stanu leków w podręcznej aptece, a także do wystawiania faktur i paragonów.

Organizacja pracy

Homeopata może być zatrudniony w gabinecie lub prowadzić własny gabinet. Godziny pracy mogą być stałe, wykonywane na jedną zmianę albo ruchome, dostosowane do potrzeb zlecającego lub pacjenta. Homeopata realizuje również wizyty domowe.

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

Głównym zagrożeniem dla homeopaty jest:
- możliwość zakażenia się chorobami zakaźnymi lub inwazyjnymi[1],
- możliwość zakażenia się chorobami odzwierzęcymi[3] (w przypadku lekarza weterynarii homeopaty),
- urazy ciała spowodowane przez zwierzęta (w przypadku lekarza weterynarii homeopaty) takie jak:
  - w przypadku małych zwierząt: pogryzienie, podrapanie,
  - w przypadku dużych zwierząt: przygniecenie, kopnięcie lub inne urazy,
- zwyrodnienia kręgosłupa wskutek siedzącego charakteru pracy,
- możliwość przejęcia zaburzeń energetycznych pacjenta.

WAŻNE:
Występowanie powyższych zagrożeń obliguje do stosowania odpowiednich środków ochrony indywidualnej (rękawiczki, fartuchy ochronne, okulary itp.).

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód **homeopaty** ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych
- ogólna wydolność fizyczna,
- sprawność układu kostno-stawowego,
- sprawność układu mięśniowego,
- sprawność narządu wzroku,
- sprawność narządu słuchu;

w kategorii sprawności sensomotorycznych
- ostrość słuchu,
- ostrość wzroku,
- rozróżnianie barw,
- zręczność palców,
- spostrzegawczość;

w kategorii sprawności i zdolności
- zdolność holistycznego postrzegania organizmu,
- zdolność analitycznego myślenia i wyciągania wniosków,
- zdolność koncentracji uwagi,
- podzielność uwagi,
- dobra pamięć,
- rozumowanie logiczne,
- zdolność podejmowania szybkich i trafnych decyzji,
- zdolność motywowania,
- zdolność analizowania i systematyzowania złożonych problemów,
- zdolność nawiązywania kontaktu z ludźmi;

w kategorii cech osobowościowych
- gotowość do komunikowania się,
- gotowość do tworzenia i podtrzymywania sieci kontaktów,
- odporność emocjonalna,
- empatia,
- samodzielność,
- samokontrola,
- systematyczność,
- dyspozycyjność,
- kontrolowanie własnych emocji,
- wysoka kultura osobista,
- miła aparycja,
- rzetelność,
- dokładność,
- dbałość o jakość pracy,
- wytrwałość i cierpliwość,
- zainteresowania prozdrowotne.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach*: *3.4. Kompetencje społeczne; 3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

Praca w zawodzie **homeopata** pod względem wydatku energetycznego należy do prac lekkich, gdzie wymagany jest dobry ogólny stanu zdrowia.

Przeciwwskazaniem do pracy w tym zawodzie są m.in.:
- zaburzenia i choroby psychiczne,
- schorzenia zakaźne, które mogą stanowić niebezpieczeństwo dla otoczenia,
- choroby układu ruchu uniemożliwiające długotrwałą pracę w pozycji siedzącej,
- wady wzroku i słuchu niepodlegające korekcji.

WAŻNE:
O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Obecnie (2018 r.) do podjęcia pracy w zawodzie **homeopata** preferowane jest co najmniej wykształcenie średnie oraz ukończenie kursów i szkoleń z zakresu homeopatii.

Preferowane jest wykształcenie wyższe uzyskane na kierunkach medycznych (np. w zawodach: lekarz medycyny, lekarz stomatolog, pielęgniarka, farmaceuta, fizjoterapeuta, lekarz weterynarii) oraz ukończone kursy poświęcone homeopatii, ale zgodnie z prawem, homeopatą może być każda osoba, niekoniecznie lekarz, która ukończyła specjalistyczne szkolenie z zakresu homeopatii.

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Atutami przy zatrudnianiu **homeopaty** są:
- ukończenie niepublicznej szkoły policealnej (bez uprawnień szkoły publicznej) w zawodzie homeopata,

- zaświadczenia/certyfikaty potwierdzające ukończenie kursów i szkoleń z zakresu homeopatii,
- dyplom ukończenia szkoły średniej lub wyższej, w szczególności na kierunkach medycznych oraz ukończony kurs homeopatii,
- certyfikaty potwierdzające umiejętność obsługi komputera i specjalistycznego oprogramowania wspierającego pracę homeopaty (np. pakiety biurowe, komunikatory i przeglądarki internetowe),
- certyfikaty potwierdzające znajomość języków obcych, np. na poziomie B2 (komunikowanie się z pacjentem, korzystanie z literatury fachowej).

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

Osoba, która chce się rozwijać w zawodzie **homeopata**, po ukończeniu niepublicznej szkoły policealnej (bez uprawnień szkoły publicznej), kursu w niepublicznej placówce kształcenia ustawicznego w zawodzie homeopata może uzupełniać swoją wiedzę uczestnicząc w kursach i szkoleniach homeopatycznych stopnia zaawansowanego i specjalistycznego. Szkolenia takie są organizowane przez polskie i zagraniczne szkoły homeopatyczne, placówki kształcenia ustawicznego (niepubliczne), firmy homeopatyczne i farmaceutyczne.

Homeopata cały czas powinien wzbogacać i poszerzać swoją wiedzę poprzez samokształcenie oraz uczestniczenie w kursach z zawodów pokrewnych, np.: naturoterapii, radiestezji zdrowotnej, bioenergoterapii, biomasażu, akupunktury i akupresury, ziołolecznictwa, medycyny chińskiej i innych naturalnych metod leczenia.

Możliwości potwierdzania kompetencji

Obecnie (2018 r.) potwierdzenie kompetencji w zawodzie **homeopata** oferują:

- niepubliczne szkoły policealne (bez uprawnień szkoły publicznej), które umożliwiają zdobycie zawodu homeopata,
- placówki kształcenia ustawicznego, stowarzyszenia branżowe, firmy homeopatyczne i farmaceutyczne organizujące kursy i szkolenia z zakresu homeopatii.

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **homeopata** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Akupunkturzysta	323001
Bioenergoterapeuta	323002
Biomasażysta	323003
Chiropraktyk	323004
Muzykoterapeuta	323008
Naturopata	323009
Refleksolog	323011
Zielarz – fitoterapeuta	323012
Radiesteta	516901

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik w zawodzie **homeopata** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

Z1 Przeprowadzanie rozmowy i badania mającego na celu diagnozę pacjenta, a w razie konieczności przeprowadzenie konsultacji z lekarzem specjalistą.
Z2 Postawienie diagnozy i ustalenie przyczyn choroby.
Z3 Ustalanie trybu terapii homeopatycznej, jej modyfikowanie i dokumentowanie.
Z4 Propagowanie zdrowego trybu życia i profilaktyki zdrowotnej.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Dokonywanie oceny stanu zdrowia pacjenta i ustalanie diagnozy

Kompetencja zawodowa Kz1: Dokonywanie oceny stanu zdrowia pacjenta i ustalanie diagnozy obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Przeprowadzanie rozmowy i badania mającego na celu diagnozę pacjenta, a w razie konieczności przeprowadzenie konsultacji z lekarzem specjalistą	
WIEDZA – zna i rozumie:	**UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:**
• Zasady organizacji stanowiska pracy zgodnie z aktami prawnymi branżowymi, przepisami BHP, przeciwpożarowymi, prawa budowlanego i ergonomii, w sposób przyjazny dla pacjenta i osób z niepełnosprawnościami; • Zna wymogi dotyczące organizacji gabinetu; • Zna akty prawne dotyczące tych wymogów; • Zasady przeprowadzania wywiadu dot. stanu zdrowia i warunków środowiska oraz wywiadu epizootycznego[15]; • Wpływ czynników na organizm ludzki lub zwierzęcy; • Normy fizjologiczne w badaniu klinicznym; • Normy fizjologiczne w badaniach dodatkowych; • Przyczyny odchyleń od normy w badaniu klinicznym i badaniach dodatkowych; • Choroby zdiagnozowane przez lekarza specjalistę.	• Organizować stanowisko pracy zgodnie z aktami prawnymi branżowymi, przepisami BHP, przeciwpożarowymi, prawa budowlanego i ergonomii, w sposób przyjazny dla pacjenta i osób z niepełnosprawnościami; • Wdrożyć w życie, w sposób jak najbardziej przyjazny dla otoczenia wymogi prawa dotyczące organizacji gabinetu; • Oceniać stan zdrowia pacjenta i ustalać diagnozę; • Przeprowadzać rozmowę dotyczącą stanu zdrowia, warunków socjalnych i relacji rodzinnych; • Wyciągać wnioski diagnostyczne z rozmowy; • Wyciągać wnioski z dostępnych danych badania klinicznego, badań dodatkowych, opinii lekarzy specjalistów; • Informować pacjenta o wskazaniach i przeciwwskazaniach do leczenia homeopatycznego; • Przeprowadzać wywiad w celu ustalenia dolegliwości, ich objawów, czasu występowania i uwarunkowań społecznych; • Przekazywać informacje pacjentowi w sposób zrozumiały.

Z2 Postawienie diagnozy i ustalenie przyczyn choroby	
WIEDZA – zna i rozumie:	**UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:**
• Choroby i towarzyszące im objawy oraz odchylenia od normy w badaniu klinicznym i badaniach dodatkowych;	• Ustalać przyczynę choroby na podstawie analizy zebranych danych;

• Diagnozę różnicową i rozróżnia poszczególne jednostki chorobowe.	• Ustalać diagnozę na podstawie zebranych danych; • Ustalać rokowanie na podstawie przyczyny choroby i postawionej diagnozy.

3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Prowadzenie terapii lekami homeopatycznymi i profilaktyki zdrowotnej

Kompetencja zawodowa Kz2: Prowadzenie terapii lekami homeopatycznymi i profilaktyki zdrowotnej obejmuje zestaw zadań zawodowych Z3, Z4, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z3 Ustalanie trybu terapii homeopatycznej, jej modyfikowanie i dokumentowanie	
WIEDZA – zna i rozumie:	**UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:**
• Zasady działania preparatów homeopatycznych i leków homeopatycznych oraz drogi ich podania i czas działania; • Interakcje pomiędzy homeopatami; • Przeciwwskazania w stosowaniu homeopatów; • Ograniczenia i czas stosowania poszczególnych homeopatycznych produktów leczniczych, leków homeopatycznych; • Wymogi dotyczące prowadzenia dokumentacji terapii pacjenta.	• Dobrać dawkę, drogę podania i czas stosowania preparatów homeopatycznych i leków homeopatycznych; • Zmodyfikować kurację w zależności od stanu klinicznego pacjenta; • Prowadzić wymaganą dokumentację historii terapii pacjenta; • Przestrzegać zasad ochrony danych osobowych pacjenta.

Z4 Propagowanie zdrowego trybu życia i profilaktyki zdrowotnej	
WIEDZA – zna i rozumie:	**UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:**
• Wpływ zachowań prozdrowotnych na odporność i równowagę organizmu; • Metody poprawienia ogólnej kondycji pacjenta; • Zasady informowania pacjenta o zaleceniach i wskazaniach do dalszej terapii; • Wpływ zaleceń na dalszą kurację; • Zasady komunikowania się z pacjentem.	• Motywować pacjenta do podjęcia zachowań prozdrowotnych; • Przekazać swoją wiedzę w sposób przyswajalny, spokojny i zrozumiały; • Wyjaśniać potrzebę dalszej terapii; • Wyjaśniać postępowanie po zakończonej terapii; • Ustalać zalecenia dla pacjenta.

3.4. Kompetencje społeczne

Pracownik w zawodzie **homeopata** powinien posiadać kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

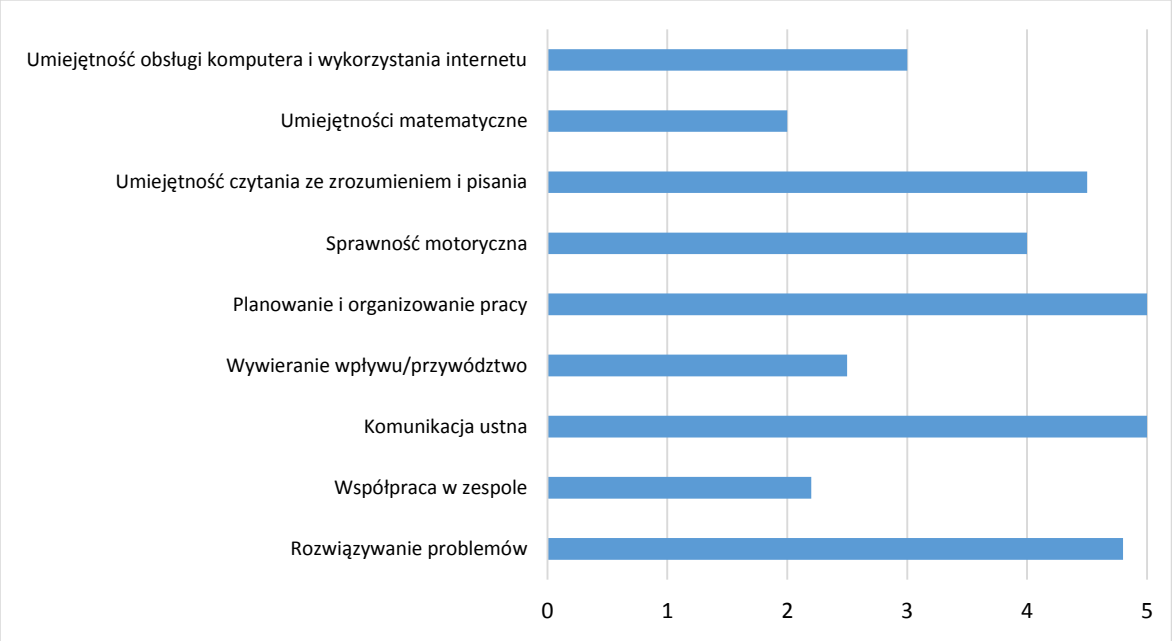
W szczególności pracownik jest gotów do:

- Ponoszenia odpowiedzialności za skutki podejmowanych działań oraz za powierzony sprzęt i narzędzia wykorzystywane na stanowisku pracy.
- Podejmowania pracy samodzielnie lub współpracy w zorganizowanych warunkach w zakresie niekonwencjonalnych metod leczenia.
- Prowadzenia konsultacji w ważnych kwestiach terapii homeopatycznej z lekarzem specjalistą.
- Ponoszenia odpowiedzialności za stan zdrowia pacjenta, dokonywanie oceny zagrożenia jego zdrowia oraz życia i podejmowania działań adekwatnych do stopnia zagrożenia.

- Dokonywania oceny swoich działań oraz działań wykonywanych w ramach współpracy zespołowej w zakresie praktykowania niekonwencjonalnych metod leczenia.
- Dostosowywania zachowania do potrzeb pacjenta oraz zmiennych okoliczności środowiska pracy.
- Przestrzegania zasad etyki zawodowej oraz wymagań ochrony danych osobowych pacjentów.
- Podnoszenia swoich kompetencji zawodowych w kontekście zmian prawnych i nowych rozwiązań właściwych dla medycyny alternatywnej.

3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien posiadać zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego ważność kompetencji kluczowych dla zawodu **homeopata**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **homeopata**

Uwaga:
Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.6. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **homeopata** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisu kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: https://www.kwalifikacje.gov.pl
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Homeopata może być zatrudniony na umowę zlecenie, umowę o pracę albo w ramach samozatrudnienia. Może pracować m.in. w:

- przychodniach medycyny naturalnej,
- przychodniach pediatrycznych,
- przychodniach medycyny rodzinnej,
- gabinetach stomatologicznych,
- gabinetach fizjoterapeutycznych,
- gabinetach weterynaryjnych,
- aptekach,
- firmach farmaceutycznych i homeopatycznych,
- fundacjach propagujących leczenie naturalnymi metodami i promujących zdrowy tryb życia,
- związkach i stowarzyszeniach homeopatycznych.

W przypadku zatrudnienia w instytucjach służby zdrowia homeopata musi posiadać odpowiednie wykształcenie o profilu medycznym, np. lekarz, lekarz weterynarii, fizjoterapeuta, farmaceuta, technik weterynarii.

WAŻNE:
Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bazie Ofert Pracy:**
http://oferty.praca.gov.pl
Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:
Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:
http://mz.praca.gov.pl
https://www.gov.pl/web/rodzina/zawody-deficytowe-zrownowazone-i-nadwyzkowe

Barometr zawodów: https://barometrzawodow.pl

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:
Mazowieckie – http://obserwatorium.mazowsze.pl
Małopolskie – https://www.obserwatorium.malopolska.pl
Lubelskie – http://lorp.wup.lublin.pl
Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – http://obserwatorium.wup.lodz.pl
Pomorskie – http://www.porp.pl
Opolskie – http://www.obserwatorium.opole.pl
Wielkopolskie – http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl
Zachodniopomorskie – https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-rynku-pracya
Podlaskie – http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:
http://zielonalinia.gov.pl

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:
www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:
http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en

Europejski portal mobilności zawodowej EURES:
https://eures.praca.gov.pl
https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Obecnie (2018 r.) w ramach systemu kształcenia zawodowego w Polsce do pracy w zawodzie **homeopata** można się przygotować poprzez ukończenie niepublicznej szkoły policealnej (bez uprawnień szkoły publicznej) oraz placówce kształcenia ustawicznego w zawodzie homeopata.

Szkolenie

Homeopata może rozwijać i uzupełniać swoją wiedzę uczestnicząc w kursach i szkoleniach homeopatycznych na stopniu zaawansowanym, wysoko zaawansowanym i specjalistycznym.

Szkolenia takie organizowane są przez polskie i zagraniczne placówki m.in.:
- szkoły homeopatyczne,
- placówki ustawicznego kształcenia dorosłych,
- firmy homeopatyczne i farmaceutyczne.

Przykładowa tematyka szkoleń może dotyczyć:
- zasad działania homeopatii,
- homeopatii klasycznej,
- homeopatii klinicznej,
- homeopatii – preparatów złożonych,
- homeopatii rezonansowej,
- różnicowanych stanów ostrych i zagrożenia życia,
- interpretacja wyników analitycznych,
- profilaktyki zdrowia,
- komunikacji z pacjentem,
- karty praw pacjenta.

Organizatorzy kursów i szkoleń poświadczają uzyskane przez uczestników kompetencje stosownymi certyfikatami/zaświadczeniami.

WAŻNE:
Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Szkolnictwo wyższe:
www.wybierzstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:
https://www.ore.edu.pl/category/ksztalcenie-zawodowe-i-ustawiczne
http://doradztwo.ore.edu.pl/wybieram-zawod
https://zrp.pl

Szkolenia zawodowe:
Rejestr Instytucji Szkoleniowych – http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris
Baza Usług Rozwojowych – https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl

Inne źródła danych:
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl
Bilans Kapitału Ludzkiego – https://bkl.parp.gov.pl
Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – http://www.frse.org.pl, http://europass.org.pl
Learning Opportunities and Qualifications in Europe – https://ec.europa.eu/ploteus

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Wynagrodzenie (2018 r.) osób pracujących w zawodzie **homeopata** wynosi zazwyczaj średnio 4400 zł brutto miesięcznie.

Wpływ na wysokość wynagrodzenia ma m.in.:
- miejsce pracy,
- rodzaj umowy (umowa o pracę, zlecenie, własna działalność),
- doświadczenie zawodowe, kwalifikacje, wykształcenie,
- renoma homeopaty.

Najlepiej opłacani są lekarze medycyny praktykujący homeopatię w dużych miastach w prywatnych gabinetach.

WAŻNE:
Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych.**

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:
Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:
http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy
Przykładowe portale informujące o zarobkach:
https://wynagrodzenia.pl/gus
https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczeblach
https://sedlak.pl/raporty-placowe
https://zarobki.pracuj.pl
https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen
https://www.kariera.pl/wynagrodzenia

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **homeopata** możliwe jest zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami.

Warunkiem niezbędnym do zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami w zawodzie jest identyfikacja indywidualnych barier, dostosowanie technicznych i organizacyjnych warunków środowiska oraz stanowiska pracy do potrzeb zatrudnienia osób:
- z dysfunkcją narządu wzroku (04-R), jeżeli wada wzroku jest skorygowana okularami lub szkłami kontaktowymi, które zapewniają prawidłowe widzenie,
- z upośledzeniem narządów ruchu (05-R), pod warunkiem, że niepełnosprawność nie dotyczy rąk i umożliwia swobodne chodzenie (nie dotyczy homeopaty weterynarii, gdyż niepełnosprawność ta wyklucza pracę ze zwierzętami, zwłaszcza dużymi),
- z chorobami metabolicznymi, endokrynologicznymi, chorobami układu krwiotwórczego (11-I) w stopniu umożliwiającym wykonywanie zadań zawodowych,
- z chorobami układu oddechowego i krążenia w stopniu nieznacznym (07-S), które umożliwiają pracę jako homeopata,
- z chorobami układu pokarmowego w stopniu nieznacznym (08-T), które umożliwiają pracę jako homeopata.

WAŻNE:
Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJII ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020". W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2018 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:
https://ec.europa.eu/esco/portal/home

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation
- **Umiejętności/Kompetencje:** https://ec.europa.eu/esco/portal/skill
- **Kwalifikacje:** https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 31.10.2018 r.

- Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. poz. 1000, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. 646, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 986, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz. U. poz. 1632).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. poz. 537).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 kwietnia 2014 r. w sprawie przygotowania zawodowego dorosłych (Dz. U. poz. 497).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).

Literatura branżowa:

- Boiron M.: Otolaryngologia. Homeopatia − poradnik praktyczny. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2015.
- Clarke J.H.: Receptariusz. Praktyczne zasady stosowania leków homeopatycznych, Wydawnictwo Lekarskie Similimum, Nowy Sącz 2007.
- De Schepper L.: Podręcznik homeopatii klasycznej dla profesjonalistów. T. 1. Wydawnictwo Lekarskie Similimum, Nowy Sącz 2009.

- De Schepper L.: Podręcznik homeopatii klasycznej dla profesjonalistów. T. 2. Wydawnictwo Lekarskie Similimum, Nowy Sącz 2009.
- De Schepper L.: Przewodnik dla zaawansowanych homeopatów zawodowych. Wydawnictwo Lekarskie Similimum, Nowy Sącz 2013.
- Endler P.C.: Badania naukowe w homeopatii – raport z wyprawy. O tym jak stara metoda leczenia zyskuje wiarygodność. Wydawnictwo Lekarskie Similimum, Nowy Sącz 2005.
- Ghosh S.K.: Doświadczenia kliniczne z kilkoma rzadkimi nozodami. Wydawnictwo Lekarskie Similimum, Nowy Sącz 2010.
- Gołowacha M.: Informoterapia i informodiagnostyka. Enso Electronics, Warszawa 2012.
- Hammond Ch.: Homeopatia zdrowie i natura ilustrowana encyklopedia leków homeopatycznych. Pascal, Bielsko-Biała 2016.
- Janicki S., Krysiński J., Partyka D.: Leki homeopatyczne. Postacie i zasady sporządzania. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2000.
- Lang G., von Seckendorff E.: Homeopatia. Wprowadzenie do teorii i praktyki metody Sehgala. Similimum Wydawnictwo Lekarskie, Nowy Sącz 2010.
- Moksa-Kwodzińska B.: Homeopatia − alternatywny sposób leczenia. RM, Warszawa, 2014.
- Phatak R.S.: Materia medica leków homeopatycznych. Wydawnictwo Lekarskie Similimum, Nowy Sącz 2001.
- Rakow B.: Homeopatia w leczeniu psów i kotów. Multico, Warszawa 2010.
- Singh Jus M.: Podróż choroby homeopatyczna koncepcja uzdrawiania i tłumienia, Gabriel, Gdynia 2018.

Zasoby internetowe [dostęp: 31.10.2018]:

- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl
- Informacja o wyposażeniu gabinetu https://serwiszoz.pl/jakoscsanepid/jakie-warunki-musi-spelnic-gabinet-lekarski-3525.html
- Informacja o zawodzie: https://opinieouczelniach.pl/katalog-zawodow/homeopata
- Informacje o kursach i szkoleniach: http://see.edu.pl/naturopata/przedmioty/homeopatia.html
- Informacje o szkoleniach: http://creator.edu.pl/szkolenia/homeopatia-kliniczna.html
- Informatory o egzaminach potwierdzających kwalifikacje zawodowe: https://cke.gov.pl/egzamin-zawodowy/egzamin-zawodowy-formula-2017/informatory/informatory-2
- Leczenie – leki antyhomotoksyczne: http://www.atjan.i8p.eu/lumed.pl/leczenie.php?id=5
- Międzynarodowa Akademia Medycyny Komplementarnej: https://www.akademiamedycynykomplementarnej.pl/aktualnosci
- Podstawowe informacje i pojęcia w homeopatii klasycznej: http://www.chiropraktycy.pl/p6.html
- Polskie Towarzystwo Homeopatii Klinicznej: http://pthk.pl/status-lekow-homeopatycznych-w-polsce
- http://promedica.net.pl/index.php/informoterapia
- Portal Asystent BHP: https://asystentbhp.pl
- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus
- Wyszukiwarka opisów zawodów: http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.
Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).
Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiająca porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.
Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.
Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.

Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, cząstkowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja", „egzaminowanie". Proces ten prowadzi do certyfikacji − wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu", „świadectwa", „certyfikatu".
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).
Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.
Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.
Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie, czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: − poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), − profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.

Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	**Choroby inwazyjne (parazytozy)**	Choroby wywołane przez pasożyty zwierzęce. Ich nazwy tworzone są od nazw rodzajowych pasożytów, np. fascjoloza, choroba motylicza spowodowana przez przywrę z rodzaju Fasciola. Spowodowane są spożywaniem surowego mięsa, niemytych warzyw i owoców, a także ogólnym brakiem higieny.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://www.biomedical.pl/slownikmedyczny/choroby-inwazyjne-606.html http://www.biomedical.pl [dostęp: 31.10.2018]
2	**Choroby zakaźne**	Choroby wywołane przez drobnoustroje (bakterie, wirusy, grzyby, roztocza), toksyczne produkty (jad kiełbasiany), a także przez pasożyty lub inne biologiczne czynniki chorobotwórcze, które ze względu na charakter i sposób szerzenia stanowią zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi. Mogą szerzyć się różnymi drogami: przez kontakt bezpośredni (z osoby na osobę), drogą kropelkową, podczas kaszlu i kichania, przez kontakt seksualny, przez wkłucie bezpośrednio do organizmu na zakażonej igle czy strzykawce, a także przez owady, które spełniają funkcje nośników.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://www.wsse.gda.pl/nadzor-sanitarny/oddzial-przeciwepidemiczny/choroby-zakazne [dostęp: 31.10.2018]
3	**Choroby odzwierzęce (zoonozy)**	Choroby zakaźne oraz zakażenia, które w warunkach naturalnych mogą być przenoszone pomiędzy zwierzętami kręgowymi a ludźmi.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://www.eioba.pl/a/1r9v/choroby-odzwierzece [dostęp: 31.10.2018]
4	**Diagnostyka obrazowa**	Podstawa współczesnej medycyny. Wykorzystywana jest coraz częściej w szczególności w pracowniach radiologicznych, ultrasonograficznych, rezonansu magnetycznego oraz w pracowniach mammografii.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://cmp.med.pl/zakres-uslug/diagnostyka-obrazowa [dostęp: 31.10.2018]
5	**Holistyczne podejście do pacjenta**	Opiera się na założeniu, że poszczególne sfery życia człowieka stanowią niepodzielną całość. W podejściu holistycznym ciało, umysł, emocje i dusza stanowią jedność. Zamiast skupiać się na symptomach choroby, medycyna holistyczna stara się dotrzeć do jej przyczyny. Zaangażowanie pacjenta w proces leczenia jest kluczowe w walce z chorobą. Medycyna holistyczna skupia się na naturalnych procesach leczenia, podczas których lekarz ma wspomagać siły natury.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://imc.wroc.pl/baza_wiedzy/medycyna-holistyczna-2 [dostęp: 31.10.2018]

6	**Informoterapia**	Dział medycyny, który analizuje wpływ informacji na fizjologiczne, biochemiczne, biofizyczne, patologiczne procesy w organizmie człowieka, procesy przechowywania, dekodowania oraz wykorzystania informacji w celach leczniczych. Opracowuje metody leczniczo-profilaktycznego zastosowania informacji.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://www.vitanea.eu/terapia/informoterapia/ [dostęp: 31.10.2018]
7	**Leczenie paliatywne**	Stanowi ważną część postępowania u osób chorych przewlekle, w przypadku których inne metody leczenia okazują się nieskuteczne. Bardzo często leczenie paliatywne stosuje się też u nieuleczalnie chorych pacjentów – celem opieki paliatywnej nie jest wtedy zatrzymanie procesu chorobowego, ale poprawa jakości życia.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://www.biomedical.pl [dostęp: 31.10.2018]
8	**Leki antyhomotoksyczne**	Ułatwiają usuwanie homotoksyn (substancji szkodliwych dla człowieka) z organizmu. Wspierają także układ odpornościowy i funkcje poszczególnych organów. Przywracają zdolności regulacyjne organizmu i uruchamiają jego naturalne mechanizmy obronne.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://www.atjan.i8p.eu/lumed.pl/leczenie.php?id=5 [dostęp: 31.10.2018]
9	**Lek homeopatyczny**	Produkt leczniczy wytworzony z homeopatycznych substancji pierwotnych lub ich mieszanin, zgodnie z homeopatyczną procedurą wytwarzania opisaną w Farmakopei Europejskiej lub, w przypadku braku takiego opisu, w farmakopeach oficjalnie uznanych przez państwa członkowskie Unii Europejskiej lub państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://pthk.pl/status-lekow-homeopatycznych-w-polsce [dostęp: 31.10.2018]
10	**Rezonans magnetyczny (RMI)**	Nowoczesne i bardzo dokładne badanie, przedstawiające przekroje narządów wewnętrznych człowieka we wszystkich płaszczyznach.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://www.poradnikzdrowie.pl/sprawdz-sie/badania/rezonans-magnetyczny-mri-wskazania-i-przebieg-badania_35262.html [dostęp: 31.10.2018]
11	**RTG**	Technika obrazowania wykorzystująca promieniowanie rentgenowskie (promieniowanie X). Często stosowana w medycynie, głównie w diagnostyce układu kostnego. W metodzie tej wykorzystane jest zjawisko różnego pochłaniania promieniowania rentgenowskiego przez różne tkanki ciała.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: www.diagnostyk.pl/PL/357/20/Co_to_jest_RTG [dostęp: 31.10.2018]
12	**Stetoskop**	Przyrząd diagnostyczny stosowany w medycynie, służący do osłuchiwania narządów wewnętrznych pacjenta, głównie jego klatki piersiowej, serca i jamy brzusznej.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://encyklopedia.pwn.pl/szukaj/stetoskop.html [dostęp: 31.10.2018]

13	**Tomografia komputerowa (TK)**	Badanie radiologiczne pozwalające na uzyskanie obrazów badanych struktur. Tomografia komputerowa, która wykorzystuje promienie rentgena i pozwala uzyskać wyraźne i szczegółowe zdjęcia narządów oraz kości. Celem tomografii komputerowej jest ocena struktur narządów i wykrycie potencjalnych nieprawidłowości w budowie. Dzięki metodzie tomografii komputerowej można wykonywać badania dowolnej części ciała. Powszechnie stosowanym skrótem odpowiadającym tomografii komputerowej jest TK lub CT (Computed Tomography). Urządzenie do badania nazywamy tomografem, a uzyskany obraz tomogramem.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://portal.abczdrowie.pl/tomografia-komputerowa [dostęp: 31.10.2018]
14	**USG**	Badanie ultrasonograficzne – nieinwazyjna metoda diagnostyczna, pozwalająca na zobrazowanie narządów i tkanek przy pomocy fali ultradźwiękowej. Klasyczna metoda badania USG stosuje promieniowanie ultradźwiękowe o natężeniu całkowicie bezpiecznym dla pacjenta.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://www.radiologia24.pl/badanie_ultrasonograficzne_usg.htm [dostęp: 31.10.2018]
15	**Wywiad epizootyczny**	Zebranie informacji dotyczących powstania ogniska choroby zakaźnej wśród zwierząt. Ma na celu ustalenie przyczyny choroby, jej źródła i drogi rozpowszechniania choroby.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://www.upwr.edu.pl/p/studia/multimedia_w_dydaktyce/6_zasady.ppt [dostęp: 31.10.2018]

www.psz.praca.gov.pl

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

ISBN 978-83-7789-495-8 [286]